

SZABADSÁG

A MISKOLCZI FÜGGETLENSÉGI ÉS NEGYVENNYOLCZAS PÁRT KÖZLÖNYE.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL

Széchenyi-utca 34-ik szám. SZELÉNYI és TÁRSA nyomdája.

A lap megjelen minden szerdán és szombaton.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

RUTTKAY MENYHÉRT.

Helyettes szerkesztő:

BUDAI JÓZSEF.

ELŐFIZETÉSI DIJ:

Egész évre 10 kor. Félévre 5 kor. Negyedévre 2:50 kor

Egyes szám ára 14 fill.

Keresztyén erkölcsök.

Messze tőlünk, más világrészekben, fegyverek dörögnek, ember vér áztatja a földet s haldoklók kínos halálhörgése rázza meg a levegőt. Nem birunk már a saját civilizációnkkal, ráerőszakoljuk másokra s ha ellene szegülnek, terjesztjük tüzzel-vassal, mint annak idején az arab kalifák tették, az Izlám követői.

Anglia lidit-gránatokkal civilizál. Kitschener lord, ez a hóhér kiutasítja Transvál területéről az összes ujságírókat. Könnyű eltalálni, miért teszi. Nem akarja, hogy a harcztéri tudósítók Szun levelekből koszorút fonjanak az érdemes férfit homlokára. Szegény jó bibliás burok, kik istent tartják nem csak a mindenség, de a föld urának, ti pusztultok, vesztetek, s Európa népeinek baromi sopánkodása nem mentheti meg igaz ügyeteket. Mert Európa népei nem egyebek, mint akaratnélküli, lenyüggött barmok. Van vérük, van vagyonuk, s mindkettő felett mások rendelkeznek, mert a tömeg már beletörődött abba, hogy ne önmagáért, hanem a hatalmasokért éljen.

Vér folyik Kinában is. hol az európai hatalmak versengenek a kapzsiságban és a kegyetlenségben. Ki vihethné a mi kulturánk zászlóját elől, hanem a német? „Nincs kegyelem!” hangzik a keresztyéntelen jelszó a császár ajkáról. A katonák szót fogadnak császáruknak és elég kegyesek megásatni a fogoly kinaikkal azt a sirt, melybe aztán belelövik a szerencsétleneket. A városok lakosait a katonák egyik része házaikból, városukból kiüldözik s feltűzött szuronyal várja a másik rész a menekülőket a kapu előtt. Halomra ölik az embert, patakokban foly a vér s mindezeket a Te nevedben követik el, oh názárethi Jézus!

A rossz példa ragadós, főképp, ha magas helyről jön. Nincs kegyelem? Hát népeket irtani parancsszóra lehet? Jól van, hát a ti számotokra sem lesz, ti hatalmasok! Így beszél és cselekszik

az anarchista, kinek tetteiből annyira hiányzik minden keresztyéni vonás, mint a Vilmos császár beszédéből.

De hát hol is keressük az olyan keresztyéni szellemet, mely több akar lenni *puszta szavaknál*? Talán az egyházban s annak vezetőiben? Bajos erről szatirát nem írni, hisz IX. Pius pápa a 70-iki francia-porosz háborúk alkalmával gratulált a győztes Vilmos császárnak. Pedig én úgy vélem, hogy ilyen gratuláció aligha hangzott volna el az Idvezítő ajkáról. Nem, a kiontott véren, az esztelen, testvérietlen vérontáson Krisztus urunk bizonyára csak szánakozni tudott volna.

Európa parlamentjeiből évenként békebizottság alakul, hol a háború iszonyainak megszüntetéséről beszélnek. Természetesen, legelől jár az üdvös cél megvalósításában az orosz czár, ki közel négy millió embert állít fegyverbe s ki most foglalja, helyesebben rabolta el Mandzsuriát. Öszinteségéhez dehogyan férhetne szó, hisz ő békét óhajtott olyan fejtétel alatt, hogy az egész világ legyen oroszország. Lám, Finnország makacsodik, de kancsukával majd jobb erkölcsre tanítják, mert az egy akol és egy pástorról való hasonlatban Krisztus urunk bizonyára a világot elnyelni akaró keresztyén Oroszországot értette. Ne csodálkozzunk hát rajta, ha ezt a nagy népfelfaló czári étvágyat látva, alattvalói néha mérget nyeletnek vele.

A társadalomban keressük tán a keresztyéni felfogást, ha a hatalmasoknál és a politikában nem találjuk? Segít-e ember embert szeretettel? Ej, dehogyan is ne! Hivalkodás a földi javakkal, lenézése az egyszerűségnek, a becsületes, küzdő szegénységnek; léháskodás, mely tudni sem akar semmiféle kötelességről: élvhajzás, mely képes öngyilkosságra, testvérgyilkosságra, ha kényelmét, uri vágyait ki nem elégítheti: irigykedés, rágalmozás, mely boldogságát leli mások kisebbitésében s mely éppen oly aljas a rágalom gyártásban, mint annak könnyelmű terjesztésében; vagyon-

szerezés bármi áron, legyen annak alapja bár uzsora, kártya, csalás, sikkasztás: ime így néz ki a keresztyén társadalom képe husz századdal az Idvezítő után.

A tudomány sem hozott boldogságot és áldást az emberiségre, de nem is hozhatott, hisz nem lett az egész emberiség, hanem csupán egyesek, vagy osztályok közkincese. Tudjátok-e mire való elkölteni a katonaságra milliárdokat? Arra jó az, *hogy a nép nevelésére pénz ne jusson*. Mert ha a tömeg mivelődne, előállana az a különös s egyáltalán nem óhajtott eset, hogy érdekeinek okos megvédésére és egyes hatalmasok tu-kapásainak leszerelésére képes lenne. Nem, nem! a tudomány nem keresztyéni, ha a tömeget áthatja. Kétegyeket támaszt a tekintély jogos lényegét illetőleg, a mi igazán nem kívánatos dolog. Maradjon hát csak minden a régiben. Ne adjunk a népnek választási jogot, mert nem tud élni vele s ne költsünk a népnevelésre, *hogy ürügyünk legyen a választói jog megtagadására*. Így diktálja ezt a huszadik század keresztyéni felfogása.

Minél jobban kiszárad nyári melegben a mező, annál érezhetőbb lesz az eső szüksége. Valami hasonló történik az erkölcsi világban is: minél jobban rátamadnak az önző hatalmasok a szeretetre, Krisztus urunk örök törvényére, annál érezhetőbb lesz annak a hiánya. Az igazság és szeretet törvényei az egyén létjogából folynak s azért általánosságukban oly egyszerűek, hogy a legközönségesebb emberek is megérthetik azokat. Ne ölj, hogy tégedet meg ne öljenek, ne lopj, ne csalj, hogy mások téged meg ne lopjanak, meg ne csaljanak, dolgozzál, hogy másnak éretted dolgozni ne kelljen; segíts másokon, hogy mások is rajtad segítsenek; szeresd felebarátaidat, hogy azok is tégedet szeressenek; ime ilyen egyszerűek a keresztyénség tanai, melyek a *józan önzésen* alapulnak.

Egy megrontott korban egyszerű, kevés miveltségű halászok kezdték

BARTA JENŐ

női divat- és vászonáruháza

MISKOLCZ, Széchenyi-utca 96.

December hó 31-éig

nagy karácsonyi vásárt rendez.

Ez alkalommal a **legdivatosabb és a legjobb minőségű divat- és vászonáru** kerülnek eladás alá u. m.:

Jó mosó Barchendek mtrje 16 krtól	1 finom téli kendő ... .. 1:80 krtól
Divatos kelmék " 22 "	Jó mosó Cretonok ... .. 16 "
Finom női posztó " 35 "	Futó szőnyegek ... .. 25 "
Angol kelmék " 50 "	1 finom Chachmér paplan ... 3:40 "
1 vég finom vászon 23 mtr 3:80 "	Női ing csipkével ... .. 55 "
6 szem kávés teríték ... 1:20 "	Himzett alsóalj ... .. 1:50 "
6 gyönyörű batist zsebkendő 65 "	stb. stb.

Tessék karácsonyi árjegyzéket kérni.

ezeket nem annyira hirdetni — mert hiszen meg voltak azok már a Mózes tiz parancsolatjában, — hanem inkább *megtartani*. A hatalmasok akkor is lenéztek a kezdődő mozgalmat, de az igazság soha sem törődik azzal, hogy ki nézi le és ki veszi pártfogásába. A benne rejlő erő erőt ad a gyengének. Győzött az eszme s ma császárok vallják azt magukénak, mit egykor halászsok hirdettek.

De az idő, a végtelen idő megront, elpusztít mindent; sok ezer évet élő fákat, közsiklákat, eszméket egyaránt megőröl. Ha az eszme lényegéből *csak a formáság marad meg*, akkor annak a halála közeledik. És még se féljetelek a keresztyén eszme halálától. A kidülő ezredes fák elpusztulásuk előtt magukat termelnek, az elmállott sziklák helyett az új tüzhányók új sziklákat hoznak létre s így történik ez az eszmék világával is. — E romlott korban, mely önmagát itéli erkölcsi halálra, mely Jézus és Mózes tanára egyaránt méltatlan, máris új csirák fakadását látjuk. Egyszerű emberek, az Alföld egyszerű földmives népe visszatér a keresztyén vallás *lényegéhez*. Nazárenusnak mondja magát; nem gyilkol, nem fog fegyvert a kezébe, inkább kiáll börtönt, kínzást egyaránt. Nem rágalmaz, nem lop, sőt a mit akkor lopott, mikor még tagja nem volt a felekezethez, azt is visszaadja. Nem hivalkodik, de él a biblia szerint munkásan, szeliden, erkölcsösen. S azt hiszitek, ez egyszerű emberek nem hódítanak magasabb körökben, követőkre nem találnak? Tekintsetek északra, ott él egy szellemóriás, Tolstoj Leo, ki ugyanazt hirdeti és ugyanazt teszi, mit ez egyszerű emberek tesznek. Közeleg az idő, mikor a tömeg megundorodik vértől, hazugságtól egyaránt s az erköl-

csi sötétség után, melyben a jelen társadalom leledzik, hajnal támad, nap tör elő: az ó keresztyéni felfogás tündöklő napja. Tolstoj és a nazárenusok máris jelzik, hogy a keresztyéni eszme megújítása a huszadik század fegyveres civilizációján, istentől eredő tekintélyre hivatkozó hazugságain a huszadik században diadalmaskodik.

Lassu menetrend a közigazgatásban.

Az idő becsét a magyar közigazgatás nem méltányolja. Nem ismeri. Ha közigazgatásunkat az európai civilizáció igényei szerint akarjuk átalakítani — ismételnünk kell ama kérelmünket: hogy a közigazgatási eljárást, annak külső és belső részét is reformálni kell — főleg az idővesztegetés és fárasztó formák miatt. Ma hosszadalmasan és fárasztó formalitásokkal dolgoznak — a gyors, rövid és érdemleges elintézés helyett. *Dolog és munka* között pedig igen nagy a különbség. Vegyük pl. azt, hogy egy magánirodában, gépgyárban naponként el kell intézni 150—200 darab levelet, fontos üzleti, vagyoni jogi ügyekben. Itt három-négy irnok, vagy gyakornok egy titkárral 24 óra alatt pontosan válaszol minden megkeresésre, amint hogy ma már közép Európában az ügy illik uri emberek között.

És nézzük meg a megyék, városok, községek ügykezelését Magyarországon. Naponként alik érkezik be hozzájuk 100 ügydarab, ezek között legalább is husz átirat, husz pedig sürgetés, hogy miért nem válaszolnak? Ezeknek elintézése a polgármesteri, alispáni irodában felszereléssel együtt alig igényelne többet a hat-hét vagy tiz referens részéről egy magán irodában mint két, három órát;

még az nap, lemásolva és expedálva lehetnének. És mit látunk? Azt, hogy épen ellenkezőleg, egy pár év bele telik, a míg a hatóságoktól a válasz megérkezik. Ki a hibás a lassúságért? Maga a közigazgatási eljárás, mely hosszadalmas, mint az ázsiai cizopf és nagyképű mint a germán bürokrácia.

Mert először is amint megérkezik egy ügyirat, pl. átirat, kérem: pár napot kell várni arra, a míg az ügyiratot az igató hivatalban úgy — a hogy lehet, a nagy rendetlenségben fel tudják szerelni s onnét ünnepélyes komolysággal át vándorolnak az iratok az alispáni vagy a polgármesteri hivatalba. Ha ezek szeretik a kényelmet, nagyképűsködve és művészettel tudnak panaszkodni, hogy ők agyoncsigázták magukat — s most ki vannak fáradva, tehát hagyjanak nekik békét — most ők tehát nem érnek rá az ügyiratokat signálni: úgy pihenhetnek az ügyiratok, amíg végre hetek múlva valamelyik irnokkal signáltatják a darabokat az illető referensek neveire s visszaküldik ünnepélyesen az iratokat az igatóhivatalba, újra kiosztás végett.

Az illető referensnek már a felek panaszkodnak, hogy miért nem intézi el az ő ügyüket, holott még színét sem látta az iratoknak. Végre nagy sokára a referenshez érkeznek az iratok, pár heti késedelem után. Ez ha jó kedvében van, érdemlegesen elintézi: ha esetleg nincs jókedve, úgy egy közbeszóló végzéssel agyonüti az egész dolgot és olyan göböt köt rá, hogy aztán évekig elbajlódhatnak vele. A referens most tehát átküldi az iratokat ezzel a végzéssel ismét ünnepélyesen az igató hivatalba, ahonnét ismét csak hetek múlva kerül másodszer a polgármesterhez vagy alispánhoz jóváhagyó aláírás végett. S ha

TÁRCZA.

Én, Ilonka, három bankár és négy rabló.

— A „Szabadság” eredeti tárczája. —

Írta: *Hubay Miklós*.

Mint dragonyos kadét kerültem haza a katonaságtól. Mint minden kadét, úgy én se ismertem nagyobb urat magamnál. Kivált otthon Domszögön. Ott még olyan gyönyörűséget, mint az én ruhám volt, sose láttak. Ebbe a ruhába volt magamnál is minden bizodalom. Ezzel akartam végkép leláncolni ideáloimat, ezzel akartam agyonzuzni szüleinknek makacsságát.

Ők ugyanis öreg emberekhez valóban illetlen makacssággal verték egyre a fejembe azt a végkép elhibázott tervüket, hogy nekem egyetemre kell mennem.

Soha! Iskolás gyerek, én? Egy Kad. Off. Stel! Soha! Örüljenek, hogy az érettségim átengedtem huzni magamat.

Kutya nem maradt vonítás nélkül, amint nagy csörömpöléssel végig léptetem a falun Ilonkákhoz. Olyan feltűnést keltettem köztük, mint a drótos tót Párisban.

— Amint látod, édes angyalom, én mindent elkövettem, hogy semmi akadály ne legyen boldog egybekelésünknek. Most már

nincs hátra egyéb, minthogy megtartsuk a jegyváltást. Keblemre angyal, előlegezz valamit a rég szomjuhozott menyországból! (Elég szemtelen lett ugy-e egy év alatt a szemérmes gimnázista?)

De ő a helyett, hogy — amint meg Klagenfurtban kiszineztem magamnak — keblemre borult, vagy elszaladt volna, a szemem közé nevetett s — szégyeltem kimondani — kétségbeejtő nyíltságai szólt hozzám:

— Jaj de számár vagy te, Elcso! De meg ne haragudjál.

Felordítottam, mintha kést mártottak volna a szívembe. Porig le volt gyalázva tisztibüszkeségem és attól, a kít legjobban szeretek!

— Leány! tudod mi az, egy katonának ilyet mondani?! Hát az vér, vér, igen sok vér. Áldjad az Istenedet, hogy nő vagy és hogy annyira szeretlek, másképp most nem tudom, mt történnék.

Kardommal ijesztően kezdtem esörömpölni.

— Elemér! Elemér! Egész megijesztesz. Iszen én csak azt akarom mondani, hogy hát miből élünk azután.

— Mi után?

— Hát a lakodalom után?

— Ha szeretnél, ilyet nem kérdeznél. A mezők liliomait ki ruházza? Az ég madarait ki táplálja?.. azaz...

— Értelek; de ti hatan vagytok testvérek, mind fiúk.

— Nekem azt ne vesd szememre. Én arról nem tehetek. Ti meg heten vagytok testvérek, mind leányok.

— Épen azért. Láthatod, hogy az apáinktól nem sokat várhatunk.

— Hát a szegénységem miatt vetsz meg, ugy-e?

— De csilapodjál, kérlek!

— Nem csilapodok! Én végig szenvedtem érted az önkéntes élet minden borzalmait. És te a helyett, hogy a keblemre borulnál, rébuszokat adsz fel nekem. Kétszínű, hűtlen, csalfa napraforgó! Olyan akadt a hálódba ugy-e, kinek nincsen hat testvére? De jaj neked, százszorosan jaj annak. Látod ezt a kardot? Markolatig döföm a szívedekbe. Megöllek téged... őt... az egész világot! Isten áldjon meg!

A fent említett kuvaszok kedves koncertje kisért ismét a lakásomig.

— Pénzt apám, pénzt, sok pénzt!

— Minek az édes fiám?

— Hát megyek... megyek... megyek Pestre jogaszna.

Majdnem azt mondtam: világgá, pedig akkor biztos, hogy egy krajczárt se kaptam volna.

— Ez már beszéd, fiám. Tudtam én mindig, hogy az én jó Eleméremben nem fogok csalódni.

a polgármesternek vagy alispánnak nem tetszik a referáda: ott tarthatja magánál hónapokig a kész ügyiratokat, approbáció nélkül. Ezen egész idő alatt aztán nagyképüsködve panaszkodhat titokban a főispán előtt, a sürgető felek előtt, hogy referensei nem dolgoznak semmit; ellenben ő halálra fárasztja magát, mert ő összes referensei helyét dolgozik; bár soha egy aktát sem intéz el. A szegény referens pedig kénytelen túrni a felek sürgetéseit, zaklatásait és hónapokon át várni az akták approbációját és azt sürgetni — míg végre hónapokon át tartó rimánkodás után az aprobáció megtörténik és visszakerülnek ünnepélyesen harmadszor az igatóba az ügyiratok sokszorosítás és expedálás végett.

Ez csak az egyszerű, nem tanácsulési darabokkal történik ily gyorsan (!): mert a tanácsülésbe kerülő darabok még hosszabb torturáknak vannak alávetve — míg idáig jutnak.

És ekkor aztán pár heti heverés után, (esetleg hónapok is eltelnek benne, ha nem sürgetik a felek,) a lemásolásra, a sokszorosításra kerülén a sor: kezdődik a felek rimánkodása a gyors (?) expedíció végett: míg utoljára a lemásolt végzések visszavándorolnak a polgármesteri, alispáni hivatalba, most már harmadszor, aláírás végett. S itt megint kezdődik a kálvária-járás, a míg az alispán, vagy polgármester hónapokon át tartó sürgetésre aláírja a végzéseket és az expedálás megkezdődhetik oly formán, hogy valamelyik városi hajdunak vagy kézbesítőnek kiadatik a végzés. Az pedig elindul betegen, fáradtan, de már az első korcsmánál megáll.

Igazán szatira, hogy még tíz-tizenöt referensre alig esik néhol 30—40,000 ügydarab a városoknál, a hosszas akta-

keresés és aktavándorlás miatt ezeket is alig bírják évek alatt elintézni: az alatt a magánhivataloknál és a katonaságnál négy-öt tisztviselő ugyanannyi ügydarabot, beérkezésük napján, „a la minute“ tud elintézni, gyors tempóban, kifogástalanul és 24 órán belül. De hát valamelyes munkát csak kell adni a jelenlegi apparátusnak! Így aztán a leg-egyszerűbb ügyek elintézését is tiz vándoruton keresztül kell hajtani — míg expedálhatják és célhoz jut az illető fél és a végig szekirozott referens.

Ötször járja meg az igatót minden ügydarab, háromszor az alispáni, vagy polgármesteri irodát, egyszer a referenst; fontosabb ügyekben egyszer a tanácsulési és tanácsjegyzőt látogatják meg az iratesomók, míg végre a tiz retoura után a kézbesítőhöz jut, a ki az illető félnek adja át a rég óta várt végzést.

Hosszas eljárás ez, mint a kínai czopf és nagyképüsködő, mint a germán bürokrácia.

Hát még az elintézési mód hosszadalmassága! Még fárasztóbb a referensekre, de legkétségbeesztőbb a kezelő irodára nézve, mikor a leghaszontalanabb dolgok elintézésére egész iverket összefirkálnak a referensek és azt le kell az irodának másolnia. A sok „tekintettel erre, meg amarra“ folyton váltakozik a „mielőttel“ és „minthogygyal“ egy véget nem érő litániában. A főváros jó példával járván elől, szigoruan utasította összes referenseit, hogy végzéseiket a lehető legrövidebbre szabják. De még vidéken az a jó tisztviselő, a ki tintamoslékban parádézik.

Pedig milyen költői szép még gondolatnak is a jó közigazgatás feladatait megvalósítani a gyakorlati életben. Valóban művészet a közügyeket javítani,

igazítani. Munkát csinálni, nemcsak dolgozni! Szóval: alkotni! Ezer és ezer embernek, a nagyközönség mindenik tagjának szolgálatokat, szivességeket, jót tenni önzetlenül, a legszebb „kötelességből“. Hogy ezer és ezer sebet begyógyítsunk, száz és száz szegény ember baján igazítsunk, panaszán segítsünk. Még pedig gyorsan, azonnal. Ezek az elvek azelőtt szokatlanok voltak a magyar közigazgatásban. Azonban Széll Kálmán programjába vevén a régi germán sablon kiirtását s remélhetjük az élő szóval való, magyaros közvetlen elintézés rendszerét, az aktagyártásnak redukálását; az igazítás, a javítás elve talán már nem lesz elérhetlen ábránd, nem lesz utópia nálunk sem többé.

UJDONSÁGOK.

— **Személyi hírl.** Gróf *Festetics* Andor, az országos színészet felügyelője, december hó 8-án Miskolcra jön, hogy a szinikerületek beosztása tárgyában az illetékes körökkel tárgyaljon. — *Hídvégi* Benő kir. tanfelügyelő Münchenből vissza érkezett s megkezdette hivatalos működését. — *Luk* Károly honvédezes terep felvételek eszközlése céljából Miskolcra érkezett.

— **Halálozás.** Gyászlobogókat lenget az enyhe őszi fuvalat és szomorú, gyászos hirdetője annak a mélyen megrendítő gyászbeszédnek, amely dr. *Robicsék* József ügyvédnek az élet legszebb szakában történt elhunytával érte a kiterjedt és széles körben ismert *Robicsék*-családot, városunk köz- és társadalmi életét, melynek agilis tagja volt s az ügyvédi kart, melynek mint képzett, puritán jellemű és igazságszerető bajnokát általánosan becsülték és tisztelték. Súlyos és gyógyíthatlan betegség gyötörte hetek óta; hiábavaló volt az orvosi tudomány minden művészete, a szerető családtagok

Szegény apám, ha tudta volna, de hogy adta volna a kezembe ezt a sok pénzt.

El! . . .

*

Pesten vagyok a „Zöld ökörben.“ Egy hölgy-zenekar igyekszik jobb ügyhöz méltó kitarással elüzni homlokomról s sötét, bánatos fellegeket. E hölgyek hegedün nagyon rosszul, de a szemekkel remekül játszanak.

A szomszéd asztal mellett három ur mulat. Igen előkelő emberek lehetnek; minden szavukból, mozdulatukból az látszik.

Egy az asztalomhoz jön. Bemutatja magát s át hi az ő kompaniájukhoz.

Átmentem örömmel. Miért ne? Ökör iszik magába. Három bankárral mulatni nem is mindennapi eset. Mert bankár volt mind a három. Bukarestből jöttek fel mulatni a fővárosba; holnap utaznak tovább Páris felé.

Már majd kidűtöttük a „Zöld ökör“ oldalát, egy bankár már százassal gyujtott szivarra, mikor eszébe jutott valamelyiknek, hogy gyerünk szeparéba. Sokkal elegánsabb, és nem bámul bennünket minden csirkefogó.

Felmentünk a szeparéba.

Itt az egyik bankárnak véletlenül kártya került a kezébe.

Mikor a többi meglátta, még az asztalon is tánczolt örömeiben.

Isteni, felséges! Kártyázni fogunk.

Akarva nem akarva nagy restelkedve én

is leültem a kétszáz forintocskámmal kártyázni a milliomosokkal.

Most pedig én megmondom önnek, kedves olvasó, hogy mit gondol ön?

Őn azt gondolja, hogy ezek a bankárok nem voltak bankárok, hanem közönséges gazemberek, a kik az én pénzem az utolsó kopekig elrabolták.

Pedig nagyon csalódnai méltóztatik.

Ez urak igazi gentleman-ek voltak, kik egyáltalán nem utaztak az én pénzemre, sőt ellenkezőleg, szinte szórták a nagy bankókat.

Mikor reggel felkeltünk a kártya mellől, akár hiszik önök, akár nem, óriási halmaza állott előttem a nagy bankóknak.

A kedves bankárok, kikkel az éj folyamán puszi-pajtás lettem, szomorú szívvvel bucsuztak el tőlem. Én még könyeztem is, annyira megszerettem e derék czimborákat.

Elmentek. Egyedül maradtam a temérdek pénzzel.

Nagy ég! Ébren vagyok-e vagy álmodom?

Kerek huszezer forinttal könnyítettem a három bukaresti bankár gazdag bugyellárisán.

Van isten! kiálték, mikor megszámloltam a temérdek bankót. Ő rendelte nekem Ilonkát, ő háritotta el utunkból a legnagyobb akadályt: a szegénységet.

Rohantam a távirtda hivatalba.

Utközben egy verset követtem el ölemájusban vagyunk. Milyen hatásosan meg-

kező rimekkel, melyben tudtára fogom adni Ilonkának a szerencsénket. Az én szerelmemet nem bírja meg a rideg próza, csak a vers, az is csak ölelkező rimmel.

Holnap már én is így fogok ölelkezni Ilonkámmal, mint a hogy e kedves sorok ölelkeznek egymással:

Örvendezz Ilona!
Kártyáztunk a „Zöld ökörbe“
Én és három bankár Bukaröstbe,
Jött negyven ezer korona.

A távirtda kisasszony hihetetlenül nézett rajtam végig.

Nem törődtem vele, Rohantam a vasúthoz.

Éjfélkor már Vadnán voltam ismét. Micsoda boldogság! Három nappal előbb úgy távoztam innét, hogy sohasem fogom újra látni jó szüleimet, Ilonkát, a derék embereket, a kedves helyeket, melyek tanúi voltak gyermekkorom ártatlan örömeinek. Az öröm, a boldogság könnyűi csillogtak szememben.

Kissé zokon esett, hogy a vonatnál nem szállhattam az Ilonka ölelő karjaiba — mivelhogy nem volt ott. De erről még Pesten lemondtam, mert akkor még egy verset kellett volna csinálnom, melyben a megérkezéséről szóló sorok ölelkeztek volna. Már pedig inkább gyalogoiok két óra hosszúig.

Pedig egy rengeteg erdőn kell keresztül mennem: a Pacsányon.

Milyen kár, hogy nem mondhatom, hogy

odaadó ápolása, — mert a nemes lélek tegnap reggel 9 órakor kiröppent porhüvelyéből s odaszállt, ahol többé nincs fájdalom, csak örök boldogság. A gyászcsapat városunk összes köreiben általános és őszinte részvétet kelt, mert az elhunytat, ki földi életében a legnemesebb, legkedvesebb emberek egyike volt, mindenütt szerették és igen kedvelték. A mély gyászbaborult család a gyász nehéz óráiban találjon némi vigaszt abban az igaz és őszinte részvétben, mely iránta nyilvánul. A megboldogultat *ma délután* kísérik utolsó útjára, az enyészet birodalmába. Áldás és béke lengjen sirhantja felett!

— **Katonai hír.** *Kobek* Béla honvédszázados Félégyházáról Miskolcra, *Szabó* Géza hadnagy Mármaros-Szigetről Miskolcra és *Bajnok* Béla hadnagy Miskolcra Szegedre helyeztetett át.

— **Választás.** A katolikus körök országos szövetsége f. hó 20-án tartotta Budapesten nagygyűlését. A kongresszus *Rétay* Kálmán sziráki plébánost igazgató-tanácsosnak és a jótékonyági szakosztályban előadónak választotta meg.

— **Uj orvos.** Dr. *Bleyer* Arthur, *Bleyer* Izsák néptanító fia, a budapesti királyi tudomány-egyetemen f. hó 24-én orvos-doktorrá avattatott.

— **Vörösmarty Mihály emlékezete.** A miskolci daláregylet f. évi december hó 1-én esti 8 órakor a Korona disztermében hangversenynevelégybekötött Vörösmarty-ünnepélyt rendez a következő műsorral:

1 a) *Szózat*, Vörösmartytól;

b) *Dal-szenháromság* Lányitól, éneklő a *daláregylet*.

2. *Vörösmarty emlékezete*, írta és felolvassa *Dömötör* György ur.

3. *Késő vágy*, költemény Vörösmartytól, dallama *Dr. Horváth* Árpádtól, éneklő a *daláregylet*.

4. *Szép Ilonka*, költemény Vörösmartytól. Melodráma. Zenéjét szerette *Erney* József.

rajzolhatnám én itt az erdő éjjeli életét, nachtmusikáló fülemilékkel, mosolygó holdfényvel, a lombokon csillogó gyémánt-harmattal. Mennyivel hozzáillőbb volna e keret az én szívem áradó érzelmeihez, mint az a komor, sötét, sáros októberi éjszaka a távolból barátságatlanul hangzó kutyacsaholásával.

De mint a festmény sötét háttéréből jobban előtérbe lépnek annak alakjai, éppúgy az én lelkem csillogó boldogsága is sokkal intenzívebben ragyog ebben a szomorú, sötét környezetben.

Dalolva haladok a keskeny ösvényen.

De az Olympus legmagasabb csucsáról csakhamar a Tartaros legmélyebb pinczéjébe bukfenczezem.

Négy zordon alak lépett elő a sűrűből.

— Pénzt, vagy életet! — kiáltják korusban egyszerre mind a négyen.

— Nincs! — kiáltok vissza kurtán, de határozottan.

E pillanatban négy flinta volt reám szegezve elülről, hátulról, két oldalról.

— Akkor lövünk! — szóltak ismét korusban mind a négyen.

Nagy volt a gyanum, hogy e mordályok a szathmári béke óta még nem szagoltak puskaport; de a helyzetem kellemesnek mindamellett sem volt mondható.

— No, ne izéljenek, kérem!

— Semmi izé! Meg kell motozni!

Szavalja *Orosz* Adrienne urhölgy, zongorán kíséri *Becht* József ur.

5. *Éji varázs*, Storchtól, éneklő a *daláregylet*.

6. *Deres a fü* . . . népdalok Zimay László átiratában, éneklő a *daláregylet*.

Ugyancsak 1-én a színházban diszeloadás lesz Vörösmarty emlékezetére; szinre kerül *Lear Király* tragédia, Vörösmarty fordításában.

A közművelődési egyesület választmánya szombaton délután Dr. *Tarnay* Gyula elnöklése alatt ülést tartott, melyen elhatározták, hogy december hó folyamán Vörösmarty-ünnepélyt rendeznek. Az ünnepély programjának megállapítására bizottságot küldöttek ki.

— **Előléptetés.** A vallás és közoktatásügyi miniszter *Cseh* Gusztáv polgári fiu iskolai tanárt a X. fizetési osztály 2-ik fokozatába, *Oravszky* Etel polg. leányiskolai tanárnőt pedig a X. osztály I. fokozatába léptette elő.

— **Bankett.** Az „Erzsébet közkórház“ ünnepélyes megnyitása alkalmából, f. évi december hó 2-án, déli 1 órakor a Korona szálló disztermében bankett lesz, melyre részvételi jegyek a Kaszinókban, Polgár-egyletben, Gazdák és Kereskedők körében, Terménycsarnokban egyenként hat koronáért kaphatók. A bankett, melyen a fővárosi vendégeken kívül, a vármegye és város minden számottevő tényezője részt vesz, nagyon sikerültnek ígérkezik.

— **Ifju hervadás.** A zordon temetőben frissen hantolt sirban alussza immár örök álmait *Breuer* Adolf derék polgártársunk és háztulajdonos forrón szeretett leánya, *Margitka*, ki életének 16. évében az égiek szebb hazájába költözött. Hosszú, sorvasztó betegség előzte meg gyászos elhunytát s így a könyörtelen halál eljövetele igazi megváltás volt reá. Béke hamvaira.

— **Estély.** A miskolci kereskedők és kereskedő-ifjak egylete vasárnap este a Seper-szálló nagytermében hangversenynevelégybekötött házi-estélyt rendezett. Az estély külső signaturája ez volt: zsufolt ház, distingvált közönség s valóban fényes erkölcsi

és anyagi siker. A műsor változatos, s érdekes volt és a nagyszámú közönségnek nemcsak kedélyes szórakozást, de magas színvonalon álló műélvezetet is nyújtott. A közönség a szereplőket méltó elismeréssel honorálta s zajosan tapsolta *Weisz* Irma k. a. bravuros zongora- és hegedű-játékát, *Feldman* Mór nagyszabású szavaltatát, *Ferencczy* Károly művészi produkcióját, *Láng* Ottó virtuóz gondonkajátékát, *Zitterbarth* Alajos tökéletes viola- és *Müller* Ottó diszkrét zongora előadását. Hangverseny után táncz következett, a melynek csak a reggeli szürkület vetett véget.

— **Az új színházgató.** A miskolci színház részvénytársaság igazgató választmánya f. hó 23-án, pénteken d. u. 5 órakor ülést tartott, amelyen a miskolci színházat, jövő 1901—1902-ik szinidényre *Szalkay* Lajos színházgatónak adta. Az igazgató választmány nagy hibát követett el azáltal, hogy a színházat pályázat hirdetése nélkül adta ki és kiadta pedig oly igazgatónak, a kirel tudva van, hogy ily nagy színházat még nem birt.

Tapasztaltuk, még pedig sajnosan tapasztaltuk, hogy a miskolci színházat legtöbbször olyan igazgatónak adták, a kit vagy az egyik, vagy a másik igazgatói tag ajánlott, szóval a színházat mindig az a színházgató kapta, akinek protekciója volt. Pedig a színház olyan műintézet, a hol minden protekciótól menten, csupán a közönség jogos igényeinek és kielégítése az irányadó.

A közönség pedig nem szívesen fogadta az igazgató választmány ezen határozatát és mi is félünk, dacára annak, hogy a választmány kijelentette hogy igen kielégítő ajánlatot tett az új igazgató, csupán arra az egyre figyelmeztetjük az igazgató választmányt, hogy e sorok írójának tudomása van arról, hogy az új igazgatónak alig egy pár ládából álló ruhatára van, míg a jelenlegi igazgatónak egy pár kocsi ruhatára van és mégis kevés, a kiállításnak pedig minél fényesebbnek kell lenni. Nem az új igazgató ellen mondjuk ezeket, mert elismerjük, sőt tudjuk, hogy törekvő, ambíciózus igazgató, ő maga is renomirt színész, s így jobban tud-

Bizalmasan kezdtek kotorászni a zsebeimben.

Én szótlánul türtem; mit is tehettem volna egyebet. Csak mikor a belső zsebbe akart nyulni a vezetőjük, szóltam mosolyogva.

— Nem, mert csiklandós vagyok.

— Akkor lövünk — szóltak ismét egyszerre mind a négyen.

— Ne tegyék, itt a bugyellárisom szóltam tönkretetten.

— Nem szégyelli most magát az ur — szólt a vezér indignálódva, hogy hazugságon fogtuk.

A vér az arczomba szökött. Éreztem, hogy a haramiának igaza van.

— Bocsássanak meg kedves barátaim, vegyék tekintetbe a helyzet rendkívüliségét. Ők erre való tekintettel nagylelkűen megbocsátottak.

— Mennyi ez a pénz?

— Száz forint híján huszezer.

— Hát a száz forintot hova tette?

Kénytelen voltam megvallani, hogy odaadtam Gytának, a „Zöld ökör“ primásának.

— Az ur elköltötte a mi pénzünkől száz forintot.

— Bocsássanak meg, de nem tudtam, hogy szerencsém lesz.

— Hagy lássa az ur, hogy a szegény embernek is lehet nemes szive, megbocsátunk.

— Köszönöm az irántam való jószágokat, kedves barátaim.

— Hát most mit fog tenni a tekintetes ur? — kérdék tőlem illedelmesen, szinte sajnálkozva, egész megváltozott hangon.

(Könnyű volt már szívesnek lenni, náluk volt a huszezer forint.)

— Nagy ég! mi lesz velem! — kiálték kétségbeesve. Csak most láttam át helyzetem borzalmasságát.

— Tekintetes Uram! ne méltóztassék annyira a szívére venni a dolgot. Ha nem ment volna a zöld ökörbe — a három bankár Bukarestbe — éppúgy nem lett volna negyvenezer korona — éppúgy nem örvendezett volna Ilona.

— Igaz! ordíték nagyot ugorva örömben, mikor a Pesten született versemnek e kedves variációját itt a rengeteg mélyén meghallottam. Magok igazán nagyon okos emberek.

— Hát mondták már azt mások is, kérem alásan.

— Honnan hallották magok ily hirtelen derék emberek, hogy van negyvenezer korona?

— Kényes kérdés és még most időszertlenül is; engedje meg uraságod, hogy ne feleljünk rá.

— Óh kérem, legkevésbé se firtathatom, ha terhükre van.

ja a színház ügyeit vezetni, mint a mostani igazgató, hanem nem tekintjük helyesnek az igazgató választmány azon határozatát, hogy a színházat pályázat kiírása nélkül adta ki. Hirdetett volna pályázatot s ha így kapta volna meg Szalkay a színházat, de így sérelmet ejtett a többi igazgatókban, a kiket kizárta az igazgató választmány még a pályázatról is. Azt nagyon helyesen tette a választmány, hogy a jutalomjátékok megtartását nem engedélyezte, végre valahára ennek véget kellett vetni. Egyebekben az új igazgatóval kötött szerződést nem ismerjük, azt hisszük azonban, hogy az minden tekintetben megfelelő lesz. Bizva abban, hogy az új igazgató jövőre egy jól szervezett, és *fegyelmezett* társulattal köszönt be hozzánk, üdvözljük őt új otthonában.

— **A villamos vasut kiépítése.** A miskolci villamosági részvénytársaság utóbb tartott igazgatósági ülése foglalkozott a miskolci vasúthálózat kiterjesztésével. Az igazgatóság behatóan tárgyalta a miskolci—csabai vonal ügyét s bár hajlandóság van ennek megépítésére, mégis tekintettel a jelen kedvezőtlen pénzügyi viszonyokra, valamint arra, hogy e forgalom alapos tanulmányozás tárgyát még nem képezte: ezuttal még csak ez utóbbi iránt intézkedhetett és megbízta Radics Ollé Károly igazgatót az ügy beható tanulmányozásával. A mi azonban a népkerti vonalnak a közközházig való meghosszabbítását illeti, e tekintetben előbb az építési költségvetés elkészítése határozatott el. Ennek megtörténte után fognak az építés felett határozni. Ugyanezen ülésen szóba került az iparosok rendelkezésére bocsátandó áram ügye is. A társaság erő átvitelre be van rendezve és így igyekezni fog méltányos áron erőt szolgáltatni az ipari motoroknak.

— **Nőegyleti közgyűlés.** A miskolci ág. hitv. evang. nőegylet rendkívüli közgyűlést tart csütörtökön, folyó évi november hó 29 én délutáni 3 órakor az ág. ev. egyház emeleti tanácstermében. Targyai: 1. Dr. Juhász Pálné elnök emlékezete. 2. Elnök, alelnök és női titkár választása. 3. Az igazgató választmányának 25 taggal megalakítása.

— **A villamos világitás** december 1-től egész napon át lehetséges lesz, mert e naptól kezdve a vállalat nappal is ad majd

áramot. Kivételt csak a vásár és ünnepnap fog képezni, továbbá mindennap a déli 12 órától 1 óráig terjedő idő, a mikor is az áramszolgáltatás szünetel.

— **Felmentett rabbi.** F. év augusztus hó 18-án, a király születésnapján történt Ónodon, hogy a zsidótemplomon egy olyan zászló függött, a melyen a Szent István koronáján levő kereszt helyett, egy a zsidók által használt hatágu jelvény volt. Az ügyészség a kihágási btk. 36 §-ába ütköző czimersértés miatt az ónodi hitközség rabbiját *Schüch* Mayert a miskolci kir. járásbírósnál mint fenytő bíróságnál feljelentette, hol az ügy a múlt héten került tárgyalás alá *Demeter* Ernő kir. albiró előtt. A tárgyaláson a rabbi azzal védekezett, hogy ő nem tudott arról semmit, hogy a zászlón a keresztelységet jelképező kereszt helyett, egy hatágu kereszt lett volna, s miután a jelen esetre vonatkozólag a kihágási btk. nem intézkedik, a bíróság a vádlottat az ellene emelt vád és következményeinek terhe alól felmentette. Az ügyészség az ítélet ellen felebbezést jelentett be.

— **Közbiztonsági állapotok.** Eddig még nem gyilkolnak, rabolnak nálunk, betörések sincsenek éppen napirenden, de a mi késik, lehet, hogy nem mulik. Még sorra kerülhet; no, mert az hisszük, azzal e városnak minden polgára tisztában van, hogy nem a rendőrség oltalmaz meg bennünket az ő pár szál emberével, hanem az isteni gondviselés, vagy ha tán jobban tetszik, a szerencsés véletlen. Negyvenezer ember közbiztonsági állapota fölött alig tíz száll rendő (mert tíz száll rendőr áll egyszerre szolgálatban), vajmi vékonyan örködhetik. Inuen van, hogy amint értesülünk, egymásután állogatják meg a mellékutczákban, különösen a pinczékben hazatérő polgárokat az Avason. Hol gyufát, hol meg pénzt kérnek elzüllött, rongyos alakok s hogy még eddig nem történt véres leszámolás, ez nem a rendőrség éberségének tudható be, hanem annak a forgó pisztolynak, a melyet a megtámadottak az utonálókra szegeztek. Jó lesz fegyverkezni, mert telestele

van a város gyanus existenciákkal, tolvajokkal, betörőkkel, utonálókkal. Ha már a szerencsétlenség megérik, akkor már késő lesz a jajveszékelés, meg a forgó pisztoly is. Ne igen számítson senki a rendőrség védelmére, hanem kiki védelmezze meg magát úgy, amint ez a legsötétebb Afrikában szokás.

— **Karácsony.** Már csak rövid idő választ el bennünket Karácsonytól, a keresztény világ legszentebb ünnepétől. S ahogy közeledik Karácsony, a Megváltó születésének ünnepe, úgy gyarapodik a családok gondja, mit hozzon Jézuska a családnak.

Teljes tíz regény lesz a Magyar Hirlap karácsonyi ajándéka, tíz érdekes könyv, a hazai és külföldi szerzők legjelesebbjének munkái. A regényírók, kiknek munkáit az előfizetők megkapják, a következők: Hazai írók: Jókai Mór, Mikszáth Kálmán, Bródy Sándor, Bársony István, Herczeg Ferencz. Külföldiek: Georges Ohnet, Emile Zola, Marcei Prévost, Ridder Haggard, Leo Tolstoj. A könyveket ez év december közepén küldik szét, úgy tehát, hogy Karácsony ünnepére már mindenkinek a kezében lesznek. Erre vonatkozólag pedig a következőket tudatja a kiadóhivatal: Könyvajándékokra csak azok az előfizetők tarthatnak számot, akik közvetlenül a Magyar Hirlap előfizetői. Akik egyenkint vásárolják a lapot, vagy közvetve fizetnek elő tőzsdékben, papirkereskedésben, csomagszállítónál, azok nem részesülhetnek ebben a kedvezményben. A könyvek kiosztása, illetőleg szétküldése olyképp történik, hogy: minden félévés vagy egészéves előfizető tíz kötet regényt kap, minden negyedéves előfizető öt kötet regényt, minden hónapos előfizető két kötet regényt. E megállapított rendszer alól a kiadóhivatal semmiféle kivételt nem tehet. Minden előfizetőnek e szabály alapján járnak ki az ajándék könyvek. Mindenkinél módjában van tehát már most kiválasztani azt a kategóriát, amely neki és viszonyainak legjobban megfelel. Még csak azt kell mondanunk, hogy a küldött regények teljesen új, csinos kiállítású könyvek lesznek. Előfizetési ár: félévre 14 korona, negyedévre 7 korona, 1 hónapra 2 K. 40 fill. Tisztelettel a Magyar Hirlap kiadóhivatala Budapest, V. Honvéd-utca 10.

x **Rosenberg Gyula** női divat, szőnyeg és fehérnemű kereskedő mindkét áruházában nagy **karácsonyi vásárt** rendez december 31-ig. Tulhalmozott nagy árukészlete miatt, az arukat ez évben különösen **leszállítja**, a mint a szétküldött árjegyzékeiből is kitűnik. Ajánljuk ezen kedvező alkalmat az **ajándékok bevásárlására**. Tessék árjegyzéket kérni.

x **Egy óvadékképes** korosabb urinó mint **pénztárosnő** azonnal alkalmazást nyer. Bővebbet a kiadóhivatalban.

— **Dunky fivérek** cs. és kir. udvari fényképészek városháztér 5. sz. (a kapu bejárat alatt) állandó képkiallítása.

x **Uj-Diósgyőrben** az országút mentén 751. számú **ház 1000 korona öv-vij** **velelemmel**, szabad kézből **eladó**. Értekezhetni a kiadó hivatalban. 4—5.

Kiadó bolt. Városháztér 5. szám alatt, egy szép portálos bolt **1901. márczius 1-ig olesón azonnal kiadó**.

BUDAPEST SZALLÓ
újjonan épült
Földszinti Étterme
táncmulatságokra,
lakodalmakra,
estélyekre, gyűlésekre
olesón kiadó!

Lindh Marcella.

Messze, messze, valamelyik tündérországban, hol édes dalok csengenek-bonganak, hol az emberek versenyt énekelnek a madarakkal, hol folyton édes melódiák csenge-

— Még egyet! Azt hisszük, hogy arra nem is kell kérnünk a tekintetes urat, hogy erről e kis esetről se a csöndér, se a rőndér ne vegyen tudomást. Hisz ismerjük mi az öreg tekintetes urat is, az is igen derék, jó ember, meg a tekintetes uramról is igen sok szépet, jót hallottunk már. Így biztosra veszik, hogy nem akarja beszennyezni a szegény ember becsületét. Így udvariaskodott a négy marcsona férfi.

Megigértem.

— Mert szegény embernek is drága ám a becsület. Egyebe sincs; ha azt is elveszti, koldusabb a koldusnál.

— Önök igazán nemes jellemek; igen örülök, hogy megismerkedhettem.

Az a pár forint, a mit egyszer-másszor szerzünk, nem is igen érdemli meg, hogy koczkaztassuk érte ezt a drága kincset. De hát élni csak kell. Nincs a társadalomnak kevésbé méltányolt osztálya, mint az, a mely a mi keresetünket üzi. A kereskedő koczkaztatja a vagyonát, gazdagságot nyer érte; a katona koczkaztatja az életét, országokat szerez vele, magának hirnevet, halhatatlanságot. Mi pedig koczkaztatjuk azt, a minél drágább adománya nincs az istennek, a becsületünket. És mit szerzünk érte? Nyomorult pénzt. Ha bukunk, elveszítjük a legfőbb kincsen kívül az emberiség másik legnagyobb adományát, a szabadságot. Még jó, ha vérrel nem kell bemocskolni a tisztá

lelkiismeretünket, hogy még a tulvilági boldogságot is elkészítsük.

Zokogva borultam a szülő kebelére s meghatva kiáltottam:

— Sajnálom önöket: zivem őszinte fájdalommal, mit tehetnék érettök?

— Semmit uram! A mi lelkünket már megkeményítette a világ szivtelensége.

Könnyek közt bucsuztunk el egymástól.

* * *

Néhány nappal ezután szenzációs pénzhamisítás hírért hozták az ujságok, melynek tettesei, négy dombszögi ember, már az ügyészség börtönében ülnek s minden felvilágosítást megtagadnak a hamisítás módjára, a szerszámok hollétére nézve.

Én némi összefüggést véltem felfedezhetni a három bukaresti bankár, az erdei jelenet és az elfogott pénzhamisítók közt. De hallgattam, miként a sir; nem szeretem az ily nemű nyilvános szereplést.

Nem szólt a négy ember sem; csak átkozott engem, a miért hamis pénzt raboltattam el magamtól.

Én meg átkozom a három bukaresti bankárt, a kik engem szemeltek ki, hogy a rendőrség figyelmét hamis irányba terelve, meneküljenek a gyanu alól.

nek a fülekbe, ott, ott kellett Lindh Marcellának születni, annak a Lindhnek, kiből minden zenévé szűrődik, ki mellette minden harmonikus melódiává válik. Hogy hol van ez a tündérország? Édes Istenem, ki tudná ezt megmondani. Nem hét — sokkal, jóval sokkal több ország versenyez ezért a dicsőségért. Mert bárhol is jelenik meg Lindh Marcella, minden ország, minden város a magáénak vallotta őt.

Mexikó tartott először igényt reá, mert ott ringatta őt egy spanyol duenna lány karjaiban. Északamerika is, kezdve a kincsekben gazdag Kalifornián, egészen a kincsvágyó New-Yorkig, igényt támasztott reá, mert ott élte át gyermekkorának ragyogó napjait. Hogy Németország és Itália szintén a magukénak szeretnék őt mondani, ezen senkisé sem csodálkozhatik. Hiszen ott kapják énekesnőink a legjobb kiképzést. És Lindh Marcellában nem csupán azt találjuk fel, a mivel a természet egy ének-művészt megállíthat, hanem mindazt, amit a legkiválóbb mesterek egy művésznőnek adhatnak. De mindezek a követelések elhomályosulnak azon igények mellett, melyeket mi emelünk vele szemben. Mert ő a miénknek vallja magát testestül, lelkestül. Nem csupán azért, mert itt él közöttünk, s mert férje magyar, hanem mert egész szívével a mi országunkhoz, a mi fővárosunkhoz ragaszkodik.

Hogy milyen Lindh Marcella? Kicsi és gyöngéd. Filigrán. De ez a filigránsága olyan, mint az arany, mely minden gyöngédsége, finomsága mellett nagy ellentálló képességgel bír. Külsője pedig elárulja, hogy Mexikó napja hullatta reá izzó sugarait. De nem csupán a nap büszke tűzét hordja magában, hanem a sápadt holdnak édes sóvárgását is. Magával tud ragadni a leghevesebb tempóban, hogy aztán néhány pillanat múlva elégikus álomra ringasson. Mindenre képes ő, ha dalra nyitja mosolygó ajkait. Mert nem csupán torkával, hanem szervezetének minden idegével, minden lázával énekel. Dala nem ének, nem melódia, hanem az átél életnek dalban való megnyilatkozása.

Kritikusai már csodálattal említették, hogy mi mindent tud, s mily ragyogóan tudja mindezt. Mint száll fel az emberi hangulatok legmagasabb régióiba, mint lejt a legnagyobb biztonsággal trillákon, futamokon és staccatokon át! Azt is beszélték róla, hogy az összes nyelveken tudja dalait elénekelni, mintha az angol, francia, olasz, spanyol és a magyar anyanyelve volna. Ezt s még sok más dicsőretet olvashatunk róla a kritikában. De egyet még sehol se olvastunk, s ezt az egyet el akarjuk most árulni. Lindh Marcella a szív nyelvét is beszéli, egy jó és nemes szívnek az édes bűbajos nyelvét. Ő nem csupán elragadó művésznő, hanem mint asszony is jó és nemes. Ezért kétszeresen örvendünk annak, hogy ő a miénk egészen.

Hozzuk ezt érdekes ismertetést abból az alkalomból, hogy a nagy művésznő decz. 8-án nálunk is fellép.

Színház, művészet.

** Sulamit. A héber dalmű szombaton ismét nagy diadalt aratott. Az előadás a régi jó volt. *Ledofszky* Mariska gyönyörűen, hangjának minden szépségével és jeles iskolázottságával éneklte a megkapó melódiákat, melyeknek szépségei leginkább az olyan művészi előadásban tűnnek ki igazán, mint a milyen az övé is. Méltó társa a dalmű előadásának sikerében *Csongory* Mariska, a ki annyi melegséggel, közvetlen hatással és erőteljes drámaiassággal játsza meg Abigail szerepét, hogy megérinti hallgatóságának érzését. Taps bőven jutott, kiválóan szép előadásának. Dicsőró szóval méltatjuk még *Csáky* és *Hunfy* perfékt énekelőadását és *Ferenczy* és *Mészáros* diskret és ügyes játékát.

** A mit az erdő mesél Az epés kritikus is rózsaszínű tentába mártja tollát, ha oly előadásról számolhat be, melynek jellemzésénél az epitheton ornansok közül kell válogatnia. Sajnos, az idén ritkán volt alkalmunk ugynevezett nagy sikerekről referálnunk, annál jobban esik, hogy most egy népszínművel — amely műfaj utóbbi időben felette kevés értékeset produkált, aratott nálunk zajos s fényes sikert.

Bennünket kétszeresen érdekelt a vasárnapi premiere. Mindkét szerző — *Géczy* István és *Mocsáry* Imre — megyebeli és a darab meséje is a Bükkhegység sziklás rengetegekben s a közeli Apátfalván játszódik le. Magának a darabnak meséje — dióhéjba foglalva — a következő: Bacsó mészégetőnek, ki szabad óráiban a legveszedelmesebb vadorzók egyike, van egy szép leánya, Kató, ki iránt Sütő erdőőr ellenállhatlan szerelmet táplál s a mit a különben pajkos természetű leány viszonz. Bacsó észreveszi, hogy leánya és Sütő között szerelmi viszony jött létre s hogy ennek véget vessen, kijelelti, hogy soha nem fog beleegyezni abba, hogy egymásé legyenek s házasságra lépjenek. Erre elhatározására az vezérli, hogy Sütő atyja évekket ezelőtt elcsábította tőle forrón szeretett feleségét s mikor hűtlenségén rajta kapta, meg is ölte hűtlenné lett nejét; ezen bűnét azonban mély titok fedi s csak Kató leányának van róla tudomása. Egy alkalommal Sütő vadorzáson kapta rajta az öreg Bacsót, ki a Bükk rengetegekben eddigél zavartalanul folytatta bűnös üzelmeit s csak azon feltétel alatt hajlandó szabadon bocsájtani Bacsót, ha imádott leányát hozzá adja feleségül. Az öreg Bacsó, csak hogy kikerüljön Sütő körmei közül, ígéretet tesz, hogy leányát oda adja neki s mintán Sütő elengedi, egyenesen oda megy Dóka János vadorzó társához, ki szintén szerelmes a leányába s azt mondja neki: „Öld meg Sütőt, mert ha nem teszed meg, nem adom néked leányomat s kikiáltom falu hosszat, hogy te is vadorzó vagy!” Dóka János a fenyegető szavak dacára sem hajlandó Sütő életét kioltani, amiért az öreg Bacsó vad haragra lobban s fenyegető ígéretét be is váltja. A nemtelen bosszu folytán a szenvedélyes és heves természetű Dóka István puskát ragad s felkeresi az erdő sűrűiben Bacsót, a kit azután agyon is lö. A gyilkosság gyanuja először Sütőre irányul, fogságba is kerül; később azonban kiderül, hogy az igazi gyilkos Dóka — mire Sütő kiszabadul fogságából s az első dolga az, hogy házasságra lép — Bacsó Katával.

Érdekes ez a népszínmű, melyből tanulságot és gyönyörűséget merithet mindenki; mert van benne jellemfestés, törülmetszett, eredeti alakok korhű jellemzése, a nép fiainak hamisítatlan bemutatása; van benne problema, tragikum és költői igazságszolgáltatás.

Géczy István szakavatott mestere a népszínmű írásnak. Eltekintve attól, hogy minden darabját az ethnographus szakismerteihez illően állítja ki, de ezenkívül ismeri a népet. Azt a népet, a mely szilaj és féktelen szerelmében és megbántott becsületében, de a mellett tudni szeretni sokkal erősebben, mint gyűlölni.

A darab előadásáról a legnagyobb elismerés hangjain emlékezhetünk meg. *Ragányi*

Iza kifogástalan népszínmű énekesnőnek bizonyult ez este. Énekszámait a tőle megszokott tiszta, csengő hanggal adta elő s játékában itt-ott drámai niveaura emelkedett. Azt a sok tapsot és ujjazást és azt a díszes rózsacsokrot, melylyel az egyik szerző, *Mocsáry* Imre kedveskedett a bájos primadonának. Jó volt *Győre* Alajos Bacsó szerepében. A gyermekeért aggódó orvvadász kitűnő személyesítőre talált benne. A füzerehad, élén Breznayval és a furfangos Fürje Tóbiással (*Ferenczy* Károly) élénk derűtséget keltettek. A többi szereplők közül *Csáky* Ferencz és *Tharassovits* Margit említendő fel. *Csiky* László különben hálás szerepében nem tudott érvényesülni. Játéka ezuttal szintelen és nehézkes volt s kedvetlenül, bágyadtan járt-kelt, mozgott.

A népszínmű bővelkedik fülbemászó, igazán népies motívumú zenében, melyek közül nem egy nota, mint pl. „Minden este”, „Kakas nóta”, „Erdő erdő”, „Hallod-e te?” rohamos népszerűsége számíthat. A jelen levő zeneszerzőt, *Mocsáry* Imrét sok tussal és kihívással ünnepelte a közönség, mely egész este kitüntető tetszéssel fogadta a darabot, mely közönségünknek előreláthatólag sok jó estét, direktorunknak pedig sok telt házat fog csinálni. Az első felvonás után dr. *Tarnay* Gyula alispán pompázó és szindus virágokból készült csokrot nyújtott át a jeles zeneszerzőnek, ki azután a szép csokrot az est hősenek: *Ragányi* Izának nyújtotta át.

** Ujdonságok. Szintársulatunk nagyban készül *Az arany kakas* rendkívül mulattató bohózat és *A felfordult világ* országos hírű operette bemutatójára. Az előbbi darab premierje december 4-én, az utóbbi pedig december 8-án lesz. Szóval kitűnő színházi estekre van kilátásunk.

** Szerződtetés. *Ragányi* Izát, színházunk kedvelt operette- és népszínmű énekesnőjét a jövő évi színi szezonra a kecskeméti színházhoz, *Ferenczy* Károly dédelgetett komikusunkat pedig *Krecsányi* szegedi szintársulatához szerződtették.

** Színházi műsor. Szerda, 28. „Széchy Mária”, vigjáték. Csütörtök, 29. „Tiszturak a zárdában”, operette. Péntek, 30. „Kis szökevény”, operette, (félár). Szombat, decz. 1. Diszelőadás *Vörösmarty* Mihály emlékezetére: „Lear király”, tragoedia. Vasárnap, 2. „A mit az erdő mesél”, népszínmű. Hétfő, 3. „A szigetvári vértanúk”, színmű (félár). Kedd, 4. „Aranykakas”, énekes bohózat, (először). Szerda, 5. Ugyanez. Csütörtök, 6. „Napoleon öcsém”, bohózat. Péntek, 7. „A szökött katona”, népszínmű, (félár). Szombat, 8. „Felfordult világ”, operette, (először). Vasárnap, 9. Ugyanez. Hétfő, 10. „Valeni nász”, színmű, (félár).

Köszönetnyilvánítás.

A kik szeretett férjem, néhai *Laczy* Lajos temetése alkalmával, megjelenésükkel az utolsó földi tisztességet megadták, az én keservemet pedig enyhítették, mindazoknak ezuton mondok köszönetet.

Részvétükért fogadják mindnyájan a legszívélyesebb köszönetemet. Az istennek vigasztaló szentlelke legyen mindnyájokkal mindennemű megpróbáltatásaikban.

Miskolcz, 1900. november 27.

Özv. *Laczy* Lajosné.

BÁRDOS VILMOS

ezelőtt VÁNCZA EMMA
fényképészeti és festészeti műterme.

MISKOLCZON, Széchenyi-uteza, Sötét-kapu.

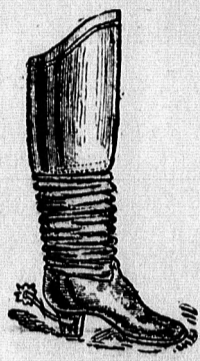
Elvállal a fényképészetbe vágó összes munkákat:

Platin- és aquarell-festményeket. **Különlegesség: gyermek felvételekben.** Csoport- és tableaux-képeket.

Nagyításokat bármily nagyságig.

Utánrendelések a legrégibb lemezekről is elfogadtatnak. Fölvételeket egész napon bármily időjárás mellett eszközölök.

Tekintettel a közeledő karácsonyi és ujévi ünnepek előtti nagy forgalomra, tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy úgy a fénykép-nagyításokat, mint a platin- és aquarell-festményeket **két hét** alatt szállíthatom, miért is kérem b. megrendeléseikkel idejekorán megtisztelni, hogy a kívánalmaknak pontosan megfelelhessenek.

GROSZMAN LIPÓT

Az „Arany csizmához” címzett

magyar gyártmányu, — karlsbádi és saját készítményü

CZIPÓRAKTÁRÁBA

Miskolcson, Széchenyi-uteza 123. sz. a.

(Garai J. ur divatárú üzlete mellett)

az őszi és téli idényre

megérkeztek és rendkívül nagy választékban kaphatók **férfi, női és gyermek czipők, valamint hunya és baga-csizmák.**

Előkelő összeköttetéseimmél fogva azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a legjobb minőségű árukat **bámulatos olcsó árban** árusíthatom.

Általánosan ismert szoliditásomnál fogva egész bizalommal kérem a n. é. közönség szíves pártfogását és maradok

Chebraux és sárga-czipő kenőcsök a legjobb minőségben és legolcsóbb árban.

teljes tisztelettel

GROSZMAN LIPÓT.

Gummi sárczipők (Galuschen)
nagyon olcsó árban.

1781. sz.
vh. 900.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel köz-hírré teszi, hogy a miskolczi kir. törvény szék 1900. évi 8459. számú végzése következtében dr. Kürz Jakab ügyvéd által képviselt Droth József javára Kolláth István s.-arnóti lakos ellen 156 kor. 40 fill. s jár. erejéig 1900. évi szeptember hó 10-én fogantatott kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 750 koronára becsült következő ingóságok u. m.: cseplőgép és rozs nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a miskolczi kir. járás-bíróság 1900. évi V., II. 584/2. száma végzése folytán 156 kor. 40 fillér tőkekövetelés, ennek 1899. évi szeptember hó 1. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 54 kor. 40 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Sajó-Arnóton alperes lakásán leendő eszközzésére 1900. évi november hó 29. napjának délutáni 3 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is, el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, jelen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Miskolcson, 1900. november 14-én.

Szilágyi János,
kir. bir. végrehajtó.

SZLAVKOVSKY IMRE

takaréktűzhely- és épületlakatos

MISKOLCZ, Horváth-utcza 27. sz. a.

Első miskolczi motorhajtásra berendezett

Alapított 1853.

lemez- és lakatosáru üzlet.

Ajánlom ujonnan berendezett nagyszabású műhelyomban készült **elejes és asztal-tűzhelyeimet**, mindenféle nagyság- és kiállításban, falazva kül-, belföldi és majolikás cserepekkel; — ugyszintén teljes vasból, csakis a legjobb anyagból s ezekből állandóan nagy raktárt tartok készletben. Abban a helyzetben vagyok, hogy elegans és csinos alakban, valamint gondos, czélszerű kivitelben mintaszerű és o mellett szolid és tartós munkát állíthatok elő, úgy hogy bármely szolid konkurencziával versenyezhetek.

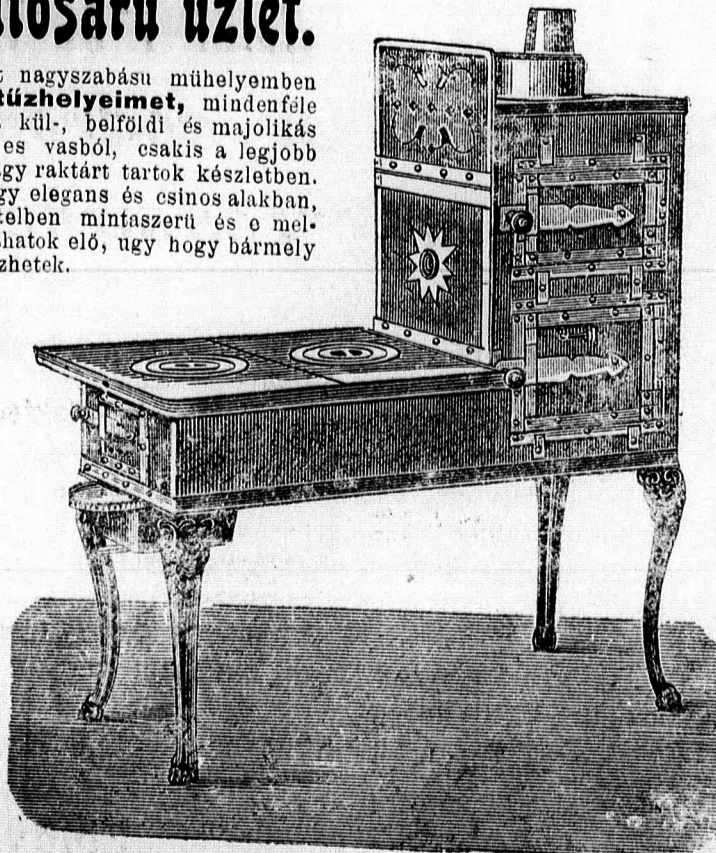
Ismét-elárusítók kedvezményben részesülnek.

Elvállalok továbbá **épületvasalásokat, folyosó-, lépcső és sár-rácsokat, vaskapukat, Wertheim-szekerényeket,** a leggyorszerűbbtől a legdíszesebb kivitelig.

Rajzoknál és költségvetéssel szívesen szolgálok.

Koksz-kályhákat napi 25 kr. díj mellett kölcsön adok.

Olcsó tűzhely bevásárlási forrás.

Anyáknál, kik gyermeküket szoptatják, javítja és szaporítja a tejet s ezáltal a csecsemők testsúlyban gyorsan gyarapodnak.

2...10

Heyden tápanyaga
(Tojásból előállítva.)

Legjobb emésztőszer!

Kapható

gyógyszertárakban
és drogueriákban.

Miskolcson kapható

SZABÓ BÉLA

gyógyáru üzletében.

Erős

étvágy-

gerjesztő

és erősítő

szer.